

- અ.નિ. અવલોકી શકાય તેવા ગુણધર્મના આધારે વસ્તુ, સજીવ અને પ્રક્રિયાનું વર્ગીકરણ કરે છે. નીચેનાનું વર્ગીકરણ કરો. 5
1. નીચે જણાવેલ ફેરફાર ઉલટાવી શકાય એવો છે કે ન ઉલટાવી શકાય એવો તે જણાવો.
- મીણને ગરમ કરી ફરી ઠંડુ કરવું. ઉલટાવી શકાય
 - પાણીને ઠંડુ કરી ફરીથી ગરમ કરવું. ઉલટાવી શકાય
 - માટીમાંથી માટલું બનાવવું. ન ઉલટાવી શકાય
 - ફળને પાકી જવા દેવું. ન ઉલટાવી શકાય
 - ગાયના છાણમાંથી બાયોગેસ ન ઉલટાવી શકાય
2. નીચે આપેલ લાક્ષણિકતા ધરાવતા પદાર્થના ઉદાહરણ આપો. 3
- એવો પદાર્થ કે જેનાથી પ્રકાશ પસાર થઈ શકે. કાચ, પાણી
 - એવો પદાર્થ કે જેમાંથી પ્રકાશ પસાર થઈ શકે નહીં. લાકડું, પથ્થર
 - એવો પદાર્થ કે જેમાંથી અંશતઃ પ્રકાશ પસાર થાય. રંગીન કાચ, ડહોળું પાણી
3. જો હું નદીમાં નીચે જણાવેલ વસ્તુ નાખું તો તે પૈકી કઈ વસ્તુને હું પાણી ઉપર જોઈ શકીશ? 1
1. પથ્થર 2. કાગળ 3. લાકડું 4. લખોટી
- અ.નિ. પ્રશ્નોના જવાબ મેળવવા સરળ તપાસ હાથ ધરે છે.
4. તમામ ભૌતિક પ્રક્રિયા ઉલટાવી શકાય એમ નથી. તે કઈ-કઈ પ્રવૃત્તિ દ્વારા સાબિત કરી શકશો? 3
૧. ઘઉં માંથી લોટ બની શકે પણ લોટ માંથી ફરી ઘઉં પ્રાપ્ત નાં થાય.
૨. કાગળ માંથી વિમાન બનાવી શકાય પછી તેમાંથી તેજ આકાર નો કાગળ મેળવી શકાય પણ વિમાનને કાતરથી કાપી લીધા પછી એજ આકારનો કાગળ મળી શકે નહિ.
૩. કુચ્છાને ફુલાવી હવા કાઢી નાખતા ફરી એજ આકાર મળે પણ તેને ફોડી નાખતા ફરી એજ આકાર મળી શકે નહિ.
- અ.નિ. શીખેલા વૈજ્ઞાનિક ખ્યાલોને રોજિંદા જીવનમાં લાગુ કરે છે.
5. નીચે આપેલા ભિન્નભિન્નમાંથી ઘટકોને અલગ કરવા માટે અલગીકરણની કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવો પડશે? શા માટે? 6
- ઘઉં અને કાંકરા વીણવું - ઘઉં માં કાકરાનું પ્રમાણ ઓછું હોય છે વળી તેમને સ્પષ્ટ જોઈ શકાય છે એટલે વીણવાથી દૂર કરી શકાય. પણ કાંકરાનું પ્રમાણ વધારે હોય અને તે ઘઉંના કદ કરતા નાના કે મોટા હોય ત્યારે ચાળવાની પદ્ધતિ વાપરી શકાય.
 - મીઠાનું પાણી બાષ્પીભવન અને ઘનીભવન : બાષ્પીભવનથી શુદ્ધ પાણી વરાળમાં રૂપાંતર પામે છે. વરાળને ઠરાવાથી પાણી માં રૂપાંતર પામે છે.
 - દાણા અને ફોતરાં ઉપણવું : દાણા કરતા ફોતરા વજનમાં હલકા હોય છે. જેથી તે ફૂંકાતા પવન માં સરળતાથી દૂર કરી શકાય છે.

સામાયિક મૂલ્યાંકન કસોટી

વિજ્ઞાન

6. મિશ્રણમાંથી અલગીકરણ કરવાની જરૂર શા માટે ઊભી થઈ છે? 3
અ.નિ. પ્રક્રિયા અને ઘટનાને વર્ણવે છે / સમજાવે છે.
નીચેની પ્રક્રિયા સમજાવો. 4
7. વણાટ
દોરાના તાંતણા ની બે જુથની એક સાથે ગોઠવણી થી તૈયાર થતા કાપડ બનાવે છે એ પદ્ધતિ ને વણાટ કહે છે. તેમાં બે દોરા નો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. વણાટ નું કાર્ય સાળ થી થાય છે. સાળ હાથથી અથવા વિદ્યુત થી ચાલે છે.
8. ગૂંથણ
ગૂંથણ માં ફક્ત એક દોરાનો ઉપયોગ કરી કાપડ બનાવવામાં આવે છે. દોરાનો એક છેડો ખેંચતા આખું કાપડ ઉકેલાઈ જાય છે. મોજાં, સ્વેટર વગેરે ગૂંથણ થી બનાવી શકાય છે. ગૂંથણ નું કાર્ય હાથથી અથવા મશીન થી થાય છે.

મરજિયાત પ્રશ્ન:

1. અલગીકરણની કઈ પદ્ધતિથી કોઈપણ પ્રકારના મિશ્રણમાંથી ઘટકને અલગ કરી શકાય છે?

અલગીકરણ ની કોઈ પણ પદ્ધતિ એવી નથી જેનાથી કોઈ પણ પ્રકારના મિશ્રણ ને અલગ કરી શકાય. મિશ્રણના ઘટકો અને તેના ગુણધર્મો અલગ અલગ હોય છે. જેના અલગીકરણ માટે જુદી જુદી પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

ઓનલાઈન માર્ક્સ એન્ટ્રી એપ ડાઉનલોડ

All Unit Test Paper Solution
Click Here

HindiHelpguru Unit Test